

Sygn. akt XI W 10566/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie XI Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Syta

Protokolant: Karolina Kowalczyk

Przy udziale oskarżyciela publicznego K. K.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 07 stycznia 2016 roku w W.

w postępowaniu zwyczajnym

sprawy **M. S.**

syna F. i M.

urodzonego dnia (...) w K.

obwinionego o to, że:

w dniu 03 października 2014r. w siedzibie Straży Miejskiej na ulicy (...) w W., będąc właścicielem pojazdu marki R. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył w/ w pojazd do kierowania w dniu 06.09.2014r. o godzinie 09:44 na ul. (...) przy ul. (...) w W.,

tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 kw

orzeka:

I. obwinionego **M. S.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje go, zaś na podstawie art. 96 § 3 kw w zw. z art. 24 § 1 i § 3 kw wymierza obwinionemu karę grzywny w wysokości 500 (pięćset) złotych;

II. na podstawie art. 118 § 1 kpw, art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 (sto) złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

XI W 10566/15

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 06 września 2014 r. o godz. 09:44 przy ul. (...)/(...) w W. za pomocą urządzenia samoczynnie rejestrującego pomiar prędkości zostało wykonane zdjęcie pojazdowi marki R. o nr rej. (...), którego kierujący nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego w ustawie i przekroczył dozwoloną prędkość o 47 km/h, czym dopuścił się popełnienia wykroczenia określonego w art. 92a kw.

Na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców Straż Miejska (...) W. ustaliła, w dniu 12 września 2014 roku, że właścicielem w/w pojazdu jest M. S.. Do M. S. wysłano wezwanie wraz z formularzami oświadczeń o wyrażeniu zgody na ukaranie mandatem karnym za popełnienie wykroczenia z art. 92a kw, bądź do wskazania kierowcy, który prowadził pojazd w dniu popełnienia czynu oraz formularz oświadczenia o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu karnego w przypadku niewskazania osoby kierującej pojazdem.

M. S. odebrał w/w wezwanie osobiście w dniu 26 września 2014 roku.

Samochód marki R. o nr rej. (...) stanowi współwłasność J. S. oraz M. S.. Obydwaj współwłaściciele są ujawnieni w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- częściowych wyjaśnień obwinionego złożonych w postępowaniu przed Sądem,
- notatki urzędowej (k. 1-3, 11),
- zdjęcia z fotoradaru (k. 4),
- wezwania (k. 5),
- zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 6).

Obwiniony w toku postępowania sądowego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że głównym właścicielem pojazdu jest jego syn J. S., a on sam jest jedynie współwłaścicielem. Obwiniony wyjaśnił dalej, że skoro jest dwóch właścicieli, a „głównym” właścicielem jest inna osoba, to Straż Miejska powinna wystąpić z zapytaniem do obydwu właścicieli. Obwiniony stwierdził, że jako współwłaściciel pojazdu nie jest w stanie go kontrolować ani też wiedzieć, gdzie pojazd się znajduje. Wyjaśnił ponadto, że na początku września 2014 r., tj. kiedy miało miejsce zdarzenie, nie miał wiedzy, kto korzystał z pojazdu. Wskazał, iż głównym użytkownikiem i dysponentem pojazdu jest J. S., a on sam posiada inny pojazd, którym się porusza. W dalszych wyjaśnieniach obwiniony przytoczył treść art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym i stwierdził tym samym, że nie jest w stanie decydować o tym, jak właściciel pojazdu z niego korzysta ani nie ma na ten temat wiedzy. Wskazał, iż Straż Miejska winna zwrócić się do właściciela pojazdu z zapytaniem. Dalej oznajmił, że nie mógł wskazać, kto poruszał się pojazdem, ponieważ nie posiadał takiej wiedzy, dlatego nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej. Wskazując natomiast jakkolwiek osobę naraziłby się na odpowiedzialność karną. Sam obwiniony stwierdził, że pojazdem poruszał się zaledwie kilkukrotnie.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia obwinionego w zakresie, w jakim potwierdził fakt, że jest współwłaścicielem samochodu marki R.. Ponadto za wiarygodne należało również uznać wyjaśnienia obwinionego w części potwierdzającej fakt otrzymania wezwania od Straży Miejskiej. Wyjaśnienia obwinionego w tym zakresie znajdują bowiem potwierdzenie w pozostałym zgromadzonym w niniejszej sprawie materiale dowodowym w postaci dokumentów. Sąd nie dał natomiast wiary wyjaśnieniom obwinionego w zakresie, w jakim twierdził, że nie był i nie jest w stanie wskazać, na wezwanie Straży Miejskiej, komu powierzył pojazd w dniu 06 września 2014r. Z treści wyjaśnień obwinionego wynika w sposób jednoznaczny, że wiedział, kto użytkuje samochód. Obwiniony wskazał bowiem, że właścicielem samochodu ujawnionym w dowodzie rejestracyjnym oraz jego głównym użytkownikiem jest syn obwinionego J. S.. Sam obwiniony samochodem tym nie jeździ. Argumentacja obwinionego sprawdzała się zatem, w ocenie Sądu, głównie do twierdzenia, że miał on prawną możliwość niezareagowania na wezwanie Straży Miejskiej, z uwagi na fakt bycia jedynie współwłaścicielem samochodu, a nie jego „głównym” właścicielem.

W ocenie Sądu z powyższymi twierdzeniami obwinionego nie sposób się zgodzić. Obwiniony dokonał błędnej analizy prawnej stanu faktycznego a powoływane przez niego okoliczności nie mają zastosowania w niniejszej

sprawie. W świetle wyjaśnień obwinionego jasno wynika, że miał on wiedzę o użytkowniku pojazdu lecz nie dokonał wskazania na żądanie Straży Miejskiej. Zdaniem Sądu obwiniony nie był w jakikolwiek sposób z tego obowiązku zwolniony. Samochód, którego obwiniony jest współwłaścicielem jest użytkowany wyłącznie przez syna obwinionego, tj. również współwłaściciela tego samochodu i osobę najbliższą dla obwinionego. Obwiniony powinien zatem wskazać te okoliczności w odpowiedzi na wezwanie od Straży Miejskiej.

Sąd jako podstawę dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych przyjął także materiał dowodowy w postaci: notatki urzędowej (k. 1-3, 11), zdjęcia z fotoradaru (k. 4), wezwania (k. 5) oraz zwrotnego potwierdzenia odbioru (k. 6). Sąd uznał powyższe dokumenty za w pełni wiarygodne. Strony nie kwestionowały ich prawdziwości ani autentyczności, natomiast Sąd z urzędu nie dostrzegł powodów, dla których należałoby im odmówić wiarygodności i mocy dowodowej.

W ocenie Sądu obwiniony pomimo wezwania, nie wykonał ciążącego na nim obowiązku wskazania, na żądanie uprawnionego organu, osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Nie był w jakikolwiek sposób z obowiązku tego zwolniony. Obwiniony jako współwłaściciel tego pojazdu powinien kontrolować i nadzorować, komu powierza użytkowanie samochodu w określonym czasie, czego obwiniony jako osoba dorosła i wykształcona był świadomy. Podkreślić należy, iż w realiach przedmiotowej sprawy obwiniony wiedział doskonale, kto użytkuje samochód, jednak nie odpowiedział na wezwanie Straży Miejskiej.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2012 poz. 1137), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. W świetle art. 96 § 3 kw oraz art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym na obwinionym jako współwłaścicielu pojazdu ciążył obowiązek posiadania danych na temat osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Udzielenie odpowiedzi wymijającej, bądź też zasłanianie się niepamięcią może być uznane za przejaw zachowania sprawczego z art. 96 § 3 kw. Niewskazaniem osoby, której powierzony został pojazd do kierowania lub używania poprzez udzielenie odpowiedzi negatywnej będzie bowiem zarówno niewskazanie tej osoby, jak i stwierdzenie zobowiązanego, że nie wie on, w czyjej dyspozycji pozostawał pojazd w czasie zdarzenia (Stefański R.A., Wykroczenia drogowe. Komentarz, Lex 2011). Jednocześnie wskazać należy, iż stosownie do treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz zwolniony jest z obowiązku wskazanego w art. 96 § 3 kw, w przypadku użycia pojazdu przez osobę nieznaną wbrew woli i wiedzy właściciela lub posiadacza w sposób niemożliwy do zapobieżenia.

W niniejszej sprawie obwiniony nie wykazał jednak aby spełnione zostały powyższe przesłanki, wyłączające odpowiedzialność. Poza sporem pozostaje fakt, iż Straż Miejska prowadziła postępowanie w związku z tym, że w dniu 6 września 2014 r. o godz. 09:44 przy ul. (...)/(...) w W. kierujący pojazdem marki R. o nr rej. (...) nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego w ustawie i przekroczył dozwoloną prędkość o 47 km/h. Stąd też Straż Miejska zwróciła się do właściciela pojazdu o wskazanie, komu powierzono do używania w/w pojazd w tym czasie. Wezwanie do wskazania informacji o użytkowniku pojazdu zostało doręczone współwłaścicielowi pojazdu prawidłowo. Obwiniony wiedział, że samochód jest użytkowany przez jego syna J. S., tj. osobę najbliższą dla niego. Nie zachodzi tutaj zatem przesłanka użycia pojazdu przez nieznaną osobę wbrew woli i wiedzy obwinionego jako współwłaściciela tego pojazdu.

W ocenie Sądu należy uznać, iż obwiniony nie wskazując, że samochód jest użytkowany przez współwłaściciela, wyczerpał znamię nieudzielenia odpowiedzi na wezwanie uprawnionego organu, tj. Straży Miejskiej.

Podkreślić należy, iż w przypadku współwłasności powierzenie pojazdu może polegać na dokonaniu pomiędzy współwłaścicielami podziału do korzystania z pojazdu będącego przedmiotem współwłasności i przyznaniu jednemu

z nich na zasadzie wyłączności prawa do korzystania. W ocenie Sądu w przypadku, gdy jeden z współwłaścicieli wyłącznie użytkuje pojazd, przez spełnienie obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, należy uznać wskazanie tej osoby, na wezwanie organu prowadzącego czynności wyjaśniające. Trudno bowiem przyjąć, iż współwłaściciel, który nie korzysta z pojazdu miałby ponosić odpowiedzialność za nieprzestrzeżenie przepisów ruchu drogowego przez drugiego współwłaściciela, który w ramach uzgodnionego podziału użytkował pojazd.

W niniejszej sprawie obwiniony nie wskazał Straży Miejskiej, że to drugi współwłaściciel wyłącznie użytkuje samochód. Podczas postępowania sądowego co prawda podniósł, że kilkakrotnie poruszał się tym samochodem, jednocześnie jednak dodał, że głównym użytkownikiem samochodu jest jego syn będący, w jego ocenie, „głównym” właścicielem pojazdu. Wskazał, że nie miał wiedzy na temat sposobu użytkowania pojazdu przez drugiego współwłaściciela.

W ocenie Sądu argumentacja obwinionego nie zwalnia go z odpowiedzialności za popełnienie zarzucanego mu czynu. Na obwinionym jako współwłaścicielu pojazdu ciążył obowiązek przestrzegania porządku prawnego w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw. Podkreślić należy, że kwestia wpisów w dowodzie rejestracyjnym pojazdu osoby właściciela i współwłaściciela pojazdu nie przekłada się na kwestie własności tego pojazdu. Kolejność wpisów w dowodzie rejestracyjnym wpływa jedynie na uzyskanie zniżek przy wykupie ubezpieczenia. Ponadto wskazać należy, iż w ramach współwłasności trudno uznać, że pojazd użytkowany jest w sposób niekontrolowany przez drugiego współwłaściciela – w niniejszej sprawie syna obwinionego. Jednocześnie podkreślić należy, że obowiązek określony w art. 96 § 3 kw dotyczy wskazania, komu w danym czasie powierzono samochód, natomiast obowiązek udowodnienia ewentualnej odpowiedzialności za naruszenie przepisów ruchu drogowego przez wskazaną osobę nie obciąża już właściciela (współwłaściciela) pojazdu. Zatem argumentacja, że obwiniony nie miał wiedzy, co do sposobu użytkowania pojazdu przez współwłaściciela nie zwalnia go z odpowiedzialności, gdyż jego obowiązek dotyczy jedynie wskazania - według jego wiedzy - osoby, której powierzył samochód do kierowania bądź używania. Obwiniony posiadał wiedzę, co do osoby współwłaściciela pojazdu oraz co do faktu, że pojazd jest przez tę osobę użytkowany.

Zgodnie z art. 1 § 2 kw nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. W myśl natomiast art. 6 § 1 kw wykroczenie umyślne zachodzi wtedy, gdy sprawca ma zamiar popełnienia czynu zabronionego, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia na to się godzi. W ocenie Sądu bezspornym jest fakt, iż obwiniony posiadał wiedzę, co do tego, że głównym użytkownikiem pojazdu jest jego syn J. S., tj. drugi współwłaściciel. Zatem zdaniem Sądu obwiniony powinien był wykonać swój obowiązek bez względu na możliwość zapoznania się ze zdjęciem z urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia drogowe i rozpoznania osoby tam się znajdującej jako kierowca. W konsekwencji należy uznać, że obwiniony jako współwłaściciel pojazdu, nie wskazując drugiego współwłaściciela, jako głównego użytkownika pojazdu, przewidywał możliwość popełnienia wykroczenia z art. 96 § 3 kw i godził się na jego popełnienie. Obwiniony otrzymując prawo jazdy i uczestnicząc w ruchu drogowym miał obowiązek wszechstronnej znajomości Prawa o ruchu drogowym, a za zaniedbania w tym względzie musi ponosić konsekwencje prawne.

Obwiniony jest osobą pełnoletnią i nie zachodziły wątpliwości odnośnie jego poczytalności. Na podstawie całokształtu materiału dowodowego Sąd uznał, że obwiniony swoim zachowaniem wypełnił znamiona czynu stanowiącego wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Czyn obwinionego był zawiniony i społecznie szkodliwy. W ocenie Sądu obwiniony popełnił go umyślnie działając w zamiarze ewentualnym.

Wymierzając obwinionemu karę, Sąd kierował się ustawowymi dyrektywami jej wymiaru określonymi w art. 33 kw. Orzeczona kara grzywny w wysokości 500 złotych w swojej dolegliwości nie przekracza stopnia winy, jest adekwatna do stopnia wymagalności zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do realiów sprawy. Oceniając stopień społecznej szkodliwości czynu obwinionego Sąd zważył, że M. S. popełnił wykroczenie na skutek naruszenia istotnego obowiązku z ustawy Prawo o ruchu drogowym. Wymierzając obwinionemu karę Sąd miał na uwadze, że tego typu wykroczenia, jakie popełnił obwiniony, zdarzają się w obecnych czasach nagminnie. W związku z tym, wymogi społecznego oddziaływania w zakresie kształtowania prawidłowych postaw wobec porządku prawnego sprawiają, że kary wymierzane za takie wykroczenia powinny odstraszać od ich popełniania i uświadamiać konieczność

wywiązywania się z obowiązku z art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym. Wymierzając obwinionemu karę Sąd uwzględnił również warunki materialne i finansowe obwinionego, który osiąga dochody w kwocie 28 000 złotych miesięcznie. Orzeczona kara jest karą spełniającą swoje cele zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i przede wszystkim indywidualnej. Jest ona adekwatna do okoliczności przypisanego czynu i jego społecznej szkodliwości.

Na podstawie art. 118 § 1 kpw i art. 627 kpk w zw. z art. 119 kpw, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania, których wysokość ustalono na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 roku w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2001 r. Nr 118, poz. 1269) oraz opłatę w wysokości 50 złotych, ustaloną na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.).